

Професійна мотивація перепідготовки слухачів навчально-наукового центру післядипломної освіти

Проаналізовано особливості професійно-мотиваційної діяльності слухачів у процесі перепідготовки. Здобутий науковий досвід матиме практичну вагу в підготовці слухачів навчально-наукового центру післядипломної освіти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Ключові слова: професійна мотивація, перепідготовка, слухач, професійне становлення.

Mudrak S. M. The Professional Motivation of Retraining of Listeners of Teaching and Research Center of Postgraduate Education.

The features of professionally-motivational activity of listeners, in the process of retraining are analysed. The obtained scientific experience will have practical weight in preparation of listeners of Teaching and Research Center of

Postgraduate Education of Lesia Ukrainka Eastern European National University.

Key words: the professional motivation, retraining, a listener, professional growth.

Постановка проблеми. Післядипломна освіта передбачає вдосконалення професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення й оновлення її професійних знань, умінь і навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду. У навчально-науковому центрі післядипломної освіти (ННЦПО) Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки проходять перепідготовку слухачі, яких не влаштовує раніше отримана спеціальність, або ринок праці пропонує вакансії, в яких є необхідність. Отримання відповідної професійної підготовки вимагає від слухачів активної особистісної мотивації.

Проблема мотивації навчання є однією з центральних у педагогіці та психології, оскільки і результат, і процес засвоєння знань значною мірою залежать від залучення слухачів у навчальний процес, зацікавленості того, хто навчається [1].

Враховуючи актуальність проблеми, було визначено **об'єкт нашого дослідження**, який полягає у самому навчальному процесі. Він також визначив **мету** наукового пошуку – перевірити, наскільки існуючі форми подачі знань сприяють активізації пізнавального інтересу в майбутнього фахівця. Відповідно до неї ми визначили основне завдання – як у процесі професійного становлення відбувається формування системи потреб і мотивів [2].

Виклад основного матеріалу. Теоретичний аналіз педагогічного досвіду показує, що найхарактернішим

напрямом підвищення ефективності післядипломного навчання є створення таких психолого-педагогічних умов, за яких слухач може зайняти активну особистісну позицію і повною мірою розкритися як суб'єкт навчальної діяльності. Такими умовами можуть виступати різні суб'єктивні чинники: минулий досвід, вигляд і рівень мотивації, система відносин особистості зі світом та іншими людьми, способи діяльності і т. п. [3].

Слухачами центру післядипломної освіти, як правило, стають особи зрілого віку, котрі мають чітку професійну мотивацію, в основі якої лежить отримання відповідних професійних знань. Слухачі вже чітко уявляють, що їм необхідно і на розв'язання яких життєвих проблем буде скеровано отриманий навчально-практичний досвід.

За результатами наших психологічних досліджень доведено, що на формування особистості та її психічний розвиток постійний і стійкий вплив чинять знання, сформовані саме на пізнавальному інтересі. Розвиток пізнавальної мотивації значно підвищує активність слухача й ефективність самого процесу навчання. Пізнавальна мотивація є також основою розвитку схильностей людини.

Для студентів денної форми навчання головним мотивом є успішність, а професійні знання і вміння – другорядним, а для слухачів післядипломної освіти – навпаки. Таким чином, пізнавальна мотивація виступає не стільки проявом стійкої особистісної риси, скільки віддзеркаленням заданих умов

діяльності. Активність слухача в навчальній діяльності показує не тільки внутрішню, але і зовнішню зумовленість пізнавальної мотивації.

Виходячи з дослідження, ми можемо стверджувати, що між мотивами навчання і мотивами вступу до вузу завжди існує прямий зв'язок, а саме: бажання навчатися у центрі післядипломної освіти є об'єктивним показником позитивного ставлення до професії. Слухачі ННЦПО мають позитивне ставлення до професійної діяльності, яке може зберегтися до закінчення навчання або змінитися.

Причина таких змін полягає в професійних знаннях. Отримуючи їх, слухачі поступово розуміють сутність тих проблем, які в майбутньому будуть вирішувати. Професійна мотивація і спрямованість, як доводять

результати досліджень, не формуються, якщо в навчальному процесі не представлено ті або інші елементи майбутньої професійної діяльності. Це свідчить про користь форм подачі професійних знань, що зумовлюватимуть активізацію пізнавального інтересу майбутніх фахівців. Їх основою має виступати орієнтація слухачів на майбутню професійну діяльність, яка моделюється безпосередньо в навчанні.

Висновки. Отже, професійні знання, які здобувають слухачі під час навчання, спричиняють не тільки інтерес до самого процесу їх здобуття, а й до майбутньої професійної діяльності. Отримавши відповідну кваліфікацію, фахівець буде готовим до успішного вирішення професійних завдань та проблем.

Література

1. Асеев В. Г. Мотивация учебной деятельности и формирование личности / В. Г. Асеев. – М. : Просвещение, 1976. – 158 с.
2. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / А. А. Вербицкий. – М. : Высш. шк., 1991. – 207 с.
3. Карандашев В. Н. Методика преподавания психологии / В. Н. Карандашев. – СПб. : Питер, 2006. – 205 с.